BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm002242

Dane szczegółowe

Właściciel:	**Jacek.Ant**
Kraj:	**Rosja Carska**
Okres historyczny:	**brak danych**
Znaleziono:	**podlaskie**
Materiał awersu:	**mosiądz**
Materiał rewersu:	**mosiądz**
Wykończenie:	**brak**
Sygnowanie:	**ASSMANN**
Wytwórca:	**ASSMANN F.W. (Lüdenscheid)**
Średnica:	**28.0 mm**
Typ uszka:	**drut**
Rant:	**●---**
Profil:	**|| - dwuwarstwowy, płasko-płaski**

Występujące elementy

- korona [otwarta; 5-pałek]

Przeznaczenie

- szlachecki

Ostatnia aktualizacja: **2017-10-27 22:19**

Opis guzika btrm002242

Guzik liberyjny - niemieckiej produkcji
© *buttonarium.eu*

Awers przedstawia pięciopałkową koronę otwartą, na obrzeżu guzika brak wypukłego rantu.

Rewers sygnowany: ASSMANN & S. * I. СОРТЪ *.

Ciekawostka
Sygnatura wskazuje że guzik został wyprodukowany w Niemczech, ale z przeznaczeniem dla rosyjskiego odbiorcy.

Guzik znaleziono w okolicach Białegostoku na terenach gdzie pozbywano się odpadów z fabryk włókienniczych, które gremplowały stare ubrania.

Ciekawostka
Gremplowanie oznaczało rozdrabnianie (szarpanie) tkanin (głównie wełnianych) w celu odzyskania surowca.

Przeznaczenie i datowanie
Guziki liberyjne spotykano tylko przy niektórych typach liberii. Można przypuszczać, że szykowne guziki liberyjne zdobiły przede wszystkim barwne liberie paradne, i to jedynie reprezentacyjnej służby dworskiej, które czasami noszone były tylko na wyjątkowe okazje. W Europie barwne liberie paradne, zdobione szykownymi i cennymi guzikami, zaczęły być modne w II połowie XVIII wieku, a w XIX wieku były już stosunkowo popularne. Postęp techniczny spowodował obniżkę cen guzików, co wpłynęło na większą ich dostępności, a co za tym idzie i popularność. Liberie były w powszechnym użytku do wybuchu I wojny światowej, a gdzieniegdzie aż do wybuchu II wojny. Do czasów współczesnych liberie przetrwały w renomowanych hotelach, kasynach, klubach, restauracjach itp.

Podstawowe rodzaje guzików liberyjnych:

- guziki z herbem wraz z różnymi jego elementami: zawołaniem, klejnotem, koroną rangową, tarczą herbową, godłem, orderem, dewizą oraz trzymaczami;
- guziki z samym godłem heraldycznym;
- guziki z monogramem (prostym lub złożonym) z koroną lub bez korony rangowej;
- guziki z samą koroną rangową.

Źródła

Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z herbem na tarczy herbowej
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z monogramem i koroną rangową
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z monogramem, bez korony rangowej
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z samą koroną rangową
GUZIKI LIBERYJNE KATALOG, Elbląg 1988
Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.1, Elbląg 2008
Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.2, Elbląg 2013
www.buttonarium.eu - Guziki liberyjne, zbiór informacji

Wytwórca: ASSMANN F.W. (Lüdenscheid)

Firma **F. W. Assmann & Söhne** została założona w 1826 roku przez Friedricha Wilhelma Assmanna w miejscowości Lüdenscheid. Po jego śmierci firma była zarządzana przez syna Eugena Assmanna (????-1929). Kolejnym jej właścicielem był syn Eugena - Rudolf Assmann (????-1940).

Ciekawostki:
● Jeżeli guzik posiadał na rewersie sygnaturę RZM, to znaczy, że był on przeznaczony dla funkcjonariuszy NSDAP. Skrót RZM oznacza **R**eichs **Z**eug **M**eisterei der NSDAP - w Rzeszy Niemieckiej była to nazwa urzędu kontroli jakości wyrobów mundurowych przeznaczonych dla NSDAP i SA.
● Firma produkowała guziki również na rynek rosyjski o czym świadczą napisy reklamowe typu: *1 СОРТЪ*.
● Czasami w sygnaturze pojawiały się litery DRGM, czyli Deutsches Reichs Gebrauch Muster, czyli Wzór Użytkowy Rzeszy Niemieckiej.
● Czasami w sygnaturze pojawiał się napis: GES. GESCH. który jest skrótem od: GESETZLICH GESCHÜTZT, co oznacza Prawnie Chroniony

Źródła:

● Assmann & Söhne - KATALOG
● Historia firmy ASSMANN
● Kody RZM 1
● Kody RZM 2
● Kody RZM 3
● Kody RZM 4

● Loga wytwórców

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analiz guzików w Buttonarium.

Jeśli chciałbyś coś zmienić lub dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. ***Nie zapomnij podać źródeł informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-14 20:27**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.11.07